

เทศน์เช้า วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๗

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ฟังธรรมะเนาะ ธรรมะเพื่อหัวใจนะ อาหารกาย อาหารใจ ถ้ายอกว่าอาหารใจ อาหารใจก็ แสวงหากัน เขาก็ไปคูศึลปะวัฒนธรรมของเขาเป็นอาหารใจเพื่อพัฒนาหัวใจของคน มันก็ใช้ มัน ชัดเกลา มันชัดเกลานะ ชัดเกลาให้คนอ่อนโยน ชัดเกลาให้คนจิตใจนุ่มนวล อย่าแข็งกระด้าง จนเกินไป เพราะใจมันแข็งกระด้าง พอใจแข็งกระด้าง มันเกิดทวิภูมิมานะ เห็นไหม มนุษย์เป็น สัตว์ประหลาด คิดอย่างหนึ่ง พูดอย่างหนึ่ง ทำอย่างหนึ่ง คิดแล้วพูดไม่ได้ ถ้าพูดไม่ได้ พูดออก มาแล้วมันกระเทือนสังคม ถ้ามันกระเทือน เราต้องมีธรรมะ ธรรมะจะมาชัดเกลาสิ่งนี้ ชัดเกลา หัวใจของเรา นี่ถ้าชัดเกลาหัวใจของเรา

เราท่อมเทกันทำไม เรามาทำบุญกุศลกันทำไม เราทำไมต้องขวนขวายกันขนาดนี้

เพราะขวนขวายให้หัวใจเรา “เฮ้ย!” พูดกับมันนะ “เฮ้ย! เอ็งอย่าได้อันกสิ เอ็งอย่าทำให้ข้า เตื่อร้อนเกินไปนักสิ” หัวใจเรานี้ พูดกับหัวใจเรา ถ้าพูดกับหัวใจเรา มันไม่ฟังหรอก ถ้ามันไม่ ฟัง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงวางอุบายไว้ไง เป็นอุบายนะ เวลาจะรื้อสัตว์ขนสัตว์ เรา จะรื้อสัตว์ขนสัตว์ จะรื้อสัตว์ที่ไหน เด็กมันไม่รู้ประสีประสา พูดกับมัน มันไม่รับฟังหรอก หัวใจของเรานั้นคืออ้นกๆ มันไม่ฟังใคร มันไม่ฟังใคร ถ้าไม่ฟังใครทำอย่างไรละ

ถ้าไม่ฟังใคร เราเป็นชาวพุทธ พ่อแม่ปู่ย่าตายายก็สอนไว้แล้ว มีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นที่พึ่ง พระพุทธ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระพุทเจ้าเพราะตรัสรู้ธรรม มีศีลธรรม พระสงฆ์ พระสงฆ์จะมีคุณธรรม ฟังธรรมๆ เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จำใจๆ แล้วจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมาจนจิตใจมันได้สัมผัสธรรมๆ เราถึงมีพระพุทธ พระ ธรรม พระสงฆ์เป็นที่พึ่ง ถ้าเรามีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นที่พึ่ง เราไว้วางใจ ใจเรานั้น ยอมรับ เราถึงได้เสียสละ

การเสียสละ เราจะเสียสละให้ใคร เขาก็มีมนุษย์เหมือนเรา เขาก็มีหน้าที่การงานเหมือนเรา เขาทำมาหากินดี ทำไมเราต้องไปจูนใจเขา แต่มีภิกษุ อารามิก เป็นผู้ไม่มีเรือน เป็นผู้ไม่มีอาชีพ เป็นผู้ที่ชวนขวายหาคุณธรรมในหัวใจ จิตใจมันยอมนี้ไง

มนุษย์ด้วยกัน เราจะให้เขาได้อย่างไร แต่ในเมื่อเราศรัทธา เราศรัทธาณะ ศรัทธาความเชื่อ เพราะท่านเสียสละของท่าน เรามาทำบุญกุศลๆ เสียสละอย่างนี้ ถ้าจิตใจมันคือนัก จิตใจมันคือนัก ให้มันรู้จักหัดเสียสละของมัน ถ้ามันเสียสละของมันนะ

พอมันเสียสละของมัน ความตระหนี่ถี่เหนียว ความตระหนี่ถี่เหนียวคือการรั้งไว้ คือทิฏฐิ แหละ ทิฏฐิ ความสุข-ความทุกข์ในใจ มันว่าเป็นความสุขๆ...ไม่มีหรอก มันเป็นความทุกข์ทั้งนั้นแหละ มันเป็นสมุทัย มันโง่ มันถึงได้ไปยึดมันไปยึดมันถือมันขึ้นมาแล้วตัวเองเป็นผู้ที่ฉลาดปราดเปรื่องไปทั้งนั้นแหละ ใครก็ว่าตัวเองเป็นสุดยอดคนทั้งนั้นแหละ

สุดยอดคนทำไมมันทุกข์ขนาดนั้นล่ะ

ถ้ามันสุดยอดคน มันทุกข์ขนาดนั้น เราถึงมาแสวงหา แล้วอะไรที่มันเป็นสุดยอดล่ะ นี่สูงสุดสู่สามัญ เห็นไหม เวลาข้าวมันออกรวงขึ้นมา ข้าวไม่ออกรวง ข้าวมันตั้งฉันทของมันเลยนะ โอ๊ย! เราก็ดูปลูกร้าว เราก็ดูแลขึ้นมาเนะ เวลามันออกรวง มันน้อม เพราะมันมีรวง มันมีน้ำหนักของมัน มันมีผลประโยชน์ของมัน

จิตใจของคนถ้ามีคุณธรรม มันไม่คือนั้นหรือ หอก มันไม่กระด้างอย่างนั้นหรือ มันไม่ทำให้เราทุกข์อย่างนี้ ที่มันทุกข์อย่างนี้เพราะกิเลสไง กิเลสตัดหาความทะยานอยากมันจับดันออกมาไง ถ้ามันจับดันออกมา แล้วทำอย่างไรล่ะ เราจะทำอย่างไร

คูติ คูพ่อแม่เลี้ยงคูเรามาเนะ ไอ้กลัวน้ำว่า กลัวน้ำว่าบดข้าว กลัวน้ำว่าบดมา ป้อนลูก ป้อนหลานมา เดียวนี้มันเจริญ เดียวนี้โลกเจริญ มันต้องเลี้ยงแบบตำราเลย แล้วเด็กมันไม่ฟังใครเลย เด็กมันไม่เชื่อพ่อแม่มันเลย คูติ เราเลี้ยงอย่างไรล่ะ เราเลี้ยงอย่างไร เราดูแลกันอย่างไร เสร็จแล้วนะ ทางวิทยาศาสตร์เขาพิสูจน์แล้ว เขาก็ย้อนกลับไปนั่นนะ เวลาอีเอ็ม แล้วกลับไปธรรมชาติ ก็กลับไปนั่นนะ ก็กลับไป สุดท้ายแล้วเวลาปลูกพืชขึ้นมาก็ไม่พอกิน ไม่พอกินก็ต้องใช้สารเคมีต่างๆ เร่งขึ้นมาเพื่อจะให้พอกิน พอพอกินขึ้นมา เดียวนี้จะกลับไปออร์แกนิก กลับไปอีกแล้ว พอกลับไป นั่นเป็นความจริงใจ ความจริงมันเป็นแบบนั้น

แต่เวลาเรามีความจำเป็น คนเรามีความจำเป็นนะ มันอึดคัดขาดแคลนขนาดไหน มันเป็นเรื่องถ้าหัวใจมีคุณธรรม คุณดี คุณพระเรา พระอดอาหารหลายองค์ ไม่มาฉัน มันประท้วงอะไร แต่เราบอกว่าเราปากกัดตีนถีบ เราแสวงหาปัจจัยเครื่องอาศัยเพื่อความมั่นคงของเรา แล้วถ้ามันอึดคัดขาดแคลนขึ้นมา คนไม่อึดคัดขาดแคลน มันไม่รู้จักทุกข์หรือ

นี่ก็เหมือนกัน พอมันยังอึดคัดขาดแคลนมันยังคิดค้น หัวใจมันยังทุกข์ใหญ่ แต่เวลาคนเรา คนเรามั่งมีศรีสุข มันไม่อึดคัดขาดแคลนเรื่องปัจจัยเครื่องอาศัย แต่กิเลสมันก็เผาผลาญ มันก็มีเรื่องจนได้ เพราะใจมันคืออึด ใจมันคืออึด มันหาเรื่องแพศยาหัวใจตลอดไปทั้งนั้นแหละ แล้วเวลาพระอดอาหาร อดอาหารทำไม อดอาหารเพราะเห็นประโยชน์ไง เห็นโทษของการที่เราสะสมพลังงานในร่างกายจนธาตุขันธ์มันทับจิตใจ เวลาจะภาวนาขึ้นมา จะหาคุณงามความดี มันไปหาจากไหน มันจะเอาคุณงามความดีมาจากไหน แล้วจะทำคุณงามความดี มันสัปหงกโง่งงอยู่นี่ แล้วบอกว่าเป็นพระๆ เป็นอารามิก เป็นผู้ที่ไม่มีเรื้อน จะแสวงหาคุณธรรมๆ แล้วคุณธรรมมันอยู่ที่ไหน ก็แสวงหาอยู่นี่ มันทำไมไม่ได้ผลสักที แล้วทำอย่างไรล่ะ? ก็ด้วยสติ ด้วยปัญญา

ถ้าสิ่งใดมันเป็นคุณ มันเป็นเหรียญสองด้าน มันก็มีโทษในตัวของมันเองทั้งนั้นแหละ สิ่งใดที่เป็นโทษ ถ้าคนรู้จักใช้ประโยชน์มันจะเป็นคุณกับเรา ถ้าเป็นคุณกับเรา เห็นไหม คุณดี เขาตกทุกข์ได้ยาก เขามีแต่ความเดือดร้อน เขาโหยหากัน เขาร้องไห้รำพึงรำพันกัน นั่นเป็นทุกข์ของเขา ใช่มั้ย เป็นทุกข์ของเขาใช่ไหม แต่เรามีสติปัญญา คุณดี โลกมันเป็นแบบนี้ มันมีความทุกข์ มีแต่ความคร่ำครวญ มีแต่ความเดือดร้อนอย่างนี้ แล้วเราจะไปจมปลักอยู่กับมันไหม

นี่มันเป็นความทุกข์ เป็นความทุกข์เป็นความเดือดร้อนของคน ความเดือดร้อนก็เดือดร้อนจริงๆ แต่ว่าเหรียญมีสองด้าน ถ้าเราเห็น มันเดือดร้อนเพราะอะไรล่ะ มันเดือดร้อนเพราะอะไร ทำไมถึงเดือดร้อน แล้วเดือดร้อนขึ้นมา ทุกข์ยากอย่างนั้น แล้วมันเป็นคติธรรมให้เราได้คิด ให้เราได้สำนึก ในสิ่งที่มันเป็นโทษ ถ้าคนมีสติปัญญา มันเตือนสติเรานะ

เวลาเราเสพสุข เราดื่มกินสิ่งใด เราก็ได้รสชาติ ได้สัมผัสลิ้น เรามีความสุขโดยการเสพ แต่ถ้าเรามีสติปัญญานะ เราระวัง เรามีความสุข ความสุขเพราะว่าเรามีสติ พอมีปัญญา ธรรมของธรรม แล้วรสของธรรม เราได้ดื่มกิน ได้สัมผัสธรรมะ แล้วดื่มกิน สัมผัสธรรมะ ธรรมะไม่ใช่วัตถุอันนั้น เราระวังได้ด้วยสติปัญญาของเรา เราระวังด้วยสติปัญญาของเรา ความหิวกระหายนั้นหมดไป

เพราะเวลาอดอาหาร โดยธรรมชาติ ในเมื่อกระเพาะมันขาดอาหารมันก็ต้องร้องจ๊อกๆ เป็นธรรมดา แต่ถ้าเรามีสติปัญญาไล่เข้าไปนะ ถ้าไส้หรือหิว กระเพาะหรือหิว ร่างกายหรือหิว อะไรมันหิว มันขาดแคลนอะไร นี่ปัญญามันไล่ไปเรื่อยๆ เวลามันปล่อยนะ โลงโถมหมดเลย ว่างหมดเลย มีความสุข ความสุขในความหิวกระหายอันนั้นมันเกิดความสุขได้อย่างไร มันเกิดความสุขด้วยจิตใจมันปล่อยวาง มันเป็นอิสระ มันวางจากความรู้สึกทั้งหมด เห็นไหม มันวางจากความหิว ความกระหาย มันว่างหมดเลย มันมีความสุขขึ้นมา พอมันคลายตัวออกมา หิวอีกแล้ว เพราะอะไร เพราะมันคลายตัวออกมามันก็รับรู้โดยธรรมชาติ เพราะประสาทสัมผัสมันรู้หมด ประสาทสัมผัสมันรู้หมดเวลามันหดตัวเข้ามา

นี่ไง สิ่งที่ว่า เราได้เสพ เราว่าสิ่งนั้นเป็นความสุขของเราๆ แต่ถ้าเรามีสติปัญญา เราอ่อนเราอ่อน ไม่ให้ธาตุขันธ์มันทับ ไม่ให้มันสัปหงกโง่งงขึ้นมา แล้วเรามีสติปัญญา เราไล่ขึ้นไป นี่ปัญญาอบรมสมาธิไล่เข้าไป ไล่ไปเลย นี่มันหิวเพราะอะไร แต่ถ้ามันไล่แบบวิทยาศาสตร์นะ มันหิวเพราะขาดอาหารไง กินก็หาย มันหิวเพราะไม่ได้กินข้าว กินข้าวก็จบ นี่ถ้ามันคิดแบบโลก

ถ้ามันคิดแบบธรรม คิดแบบธรรมนะ ข้าวมันก็คือข้าว ข้าวที่มันอยู่ในตู้ในฉาง มันเก็บไว้มันก็น่าเสียดของมันไป มันจะเป็นประโยชน์กับใครละ มันจะเป็นประโยชน์ต่อเมื่อคนฉลาดเอามาหุงหา หุงหาแล้วเรถึงจะได้กินได้ใช้ มันถึงจะดำรงชีวิต

แต่ในปัจจุบันนี้เราไม่ต้องการอย่างนั้น เราต้องการศีล สมาธิ ต้องการปัญญา ต้องการภาวนามยปัญญา เราต้องการ เราต้องการพ้นจากทุกข์ เราไม่ต้องการจะคร่ำครวญทุกข์ยากอยู่กับโลกอยู่อย่างนี้ แล้วทุกข์ยากอยู่อย่างนี้ เราลงทุนของเรา ลงทุนของเราด้วยการแยกออกมา การเสียดละ การพลัดพราก พลัดพรากออกไป ไม่ต้องการไปสัมผัสอย่างนั้น แต่มันไปไม่ได้เพราะมันมีความรู้สึกอย่างนี้ ถ้ามีความรู้สึกอย่างนี้ มันมีความรู้สึกเพราะมันหิวไง ใช้ปัญญาไล่เข้าไปๆ ถ้าปัญญามันไล่ได้

แต่ถ้ากิเลสนะ กิเลสมันบังเงา มันยิ่งไล่เข้าไปมันยิ่งทุกข์ มันยิ่งไล่เข้าไป มันยิ่งไล่เข้าไป โดยสักแต่ว่าทำ คือทำพอเป็นพิธี แต่จริงๆ แล้วกิเลสมันป้อนให้ กิเลสมันป้อนให้ ป้อนให้แต่ความรู้สึกอันนั้นให้ มันก็มีความทุกข์มากขึ้นๆ เหมือนกับเรานั่งสมาธิ เวลาเวทนามันเกิด ถ้าเวทนามันเกิด อยากให้หาย มันปวดสองเท่าสามเท่า

แต่ถ้ามีสติปัญญา พุทโธๆ แยกกันมาก่อน แยกให้มีกำลังเข้ามาก่อน พอมีกำลังแล้วเรากลับไปพิจารณา จับได้เลย เวทนาที่มันแผดเผาอยู่นี้ทำไมร้อนเป็นไฟเลยนะ ทำไมมันจับได้ ทำไมมันพิจารณาได้ พิจารณาแยกแยะได้ เวลานั้นปล่อยวาง เวทนาที่ร้อนเป็นไฟมันหายไปไหน มันปล่อยหมด ว่างหมด มันไปไหน ใจเวทนานี้ไปไหน เห็นไหม รสของธรรมๆ เราแสวงหากันแบบนี้ เพราะเรามีพระพุทฺธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นที่พึ่ง เราถึงแสวงหามาทำบุญกุศลของเรา ทำบุญกุศลของเราเพื่อให้จิตใจมันเข้มแข็งขึ้นมา

ต้นไม้อะไรมันจะเจริญเติบโตขึ้นมา เขารคน้ำ เขาให้ปุ๋ยมัน มันถึงเจริญเติบโตขึ้นมา ถ้าทิ้งๆ ขว้างๆ ถ้ามันมีวาสนาของมัน มันไปอยู่ที่ชุ่มชื้นมันก็โตของมันเหมือนกัน จิตใจของเรา ถ้าเรามีคุณธรรมๆ ถ้ามันโตขึ้นมา ทำไมเรายืนตัวเราขึ้นมาไม่ได้ ถ้ามันโตขึ้นมา ทำไมไม่มีสติปัญญายับยั้งหัวใจของเรา ถ้ามันโตขึ้นมา สิ่งของมันทุกซั๊ก นี่ไง ทำไมไปกว้านมันมาให้มันเป็นทุกข์ในหัวใจ ทำไมไม่ปล่อยวางล่ะ ถ้ามันโตขึ้นมา มันวางได้สิ

ถ้าต้นไม้อะไรไม่แข็งแรง คุณติ คุณใจพวกวัชพืชต่างๆ จะไปเกาะมัน กาฝากกาฝากจะไปเกาะมัน อาศัยมัน นี่ก็เหมือนกัน หัวใจมันยืนตัวเองไม่ได้ มันมีแต่สิ่งใดปกคลุมตลอด แล้วไหนว่ามันโตขึ้นมาล่ะ ถ้ามันจะโตขึ้นมา เราทำของเราให้จิตใจมันเข้มแข็งขึ้นมา พอเข้มแข็งขึ้นมา มันพิจารณาได้ มันจับต้องได้ มันดูแลได้ ถ้าดูแลหัวใจเราได้ เห็นไหม

อยู่ในบ้าน ลูกหลานเรา เราสั่งได้หมดเลย ทำตามที่เราต้องการได้หมดเลย แต่ใจที่มันคือมัน มันค้ำอยู่คนเดียวในใจเรานี้ มันไม่เชื่อฟัง มันไม่เชื่อฟังแล้วมันยังกว้านเอาไฟมาเผาเรา แล้วทำไมคนอื่นเราสั่งได้ ลูกหลานในบ้านบังคับบัญชาได้หมดเลย แต่ทำไมหัวใจเรายังบังคับบัญชาไม่ได้ล่ะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงบอกว่า ชนะตนะๆ ชนะตนะ ชนะคนทั้งโลก

เขาเกิดสงครามทำลายล้างกัน จะชนะมากน้อยแค่ไหนก็แล้วแต่ มันสร้างเวรสร้างกรรมทั้งนั้นแหละ มันสร้างเวรสร้างกรรม แต่ชนะตนะแล้ว ถ้าชนะตนะเท่ากับชนะคนทั้งโลก ๓ โลกธาตุด้วย ชนะหมดเลยถ้าชนะตนะ แล้วชนะตนะแล้วมันจบ จบที่ไหน? จบเพราะจิตนี้มันไม่เวียนว่ายตายเกิดอีกแล้ว มันไม่ไปสร้างเวรสร้างกรรมอีกแล้ว มารมันหาจิตดวงนี้ไม่เจอ

เวลาเราหลงทาง เราเข้าบ้านเราไม่ถูก แต่นี่เราทำลายภวาสวะ ทำลายภพ ไอ้คนที่มันจะมาอาศัยมันไม่มีที่อาศัย มันหาที่ตรงนั้นไม่เจอ มันหาที่ตรงนั้นไม่เจอ มันหาที่ตรงนั้นไม่ได้ มันหาไม่ได้มันก็พ่นออกไป เห็นไหม นี่ไง ขณะตบใจ ถ้าขณะตบแล้วมันไม่มีใครที่จะเห็นร่องเห็นรอย มันเลยละ ไม่มีใครที่เห็นร่องเห็นรอยที่จะเอามันไปเป็นจี๊เข้า เอามาเป็นที่เหยียบย่ำทำลายได้อีก

คูลี จิตมันคืออังกๆ มันมีภวาสวะ มันมีวิชา มันมีความไม่รู้ มันเอาสิ่งนั้นมาเหยียบย่ำมันๆ แล้วมาเหยียบย่ำในใจ เห็นไหม ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนที่นี้ สอนให้ดูแลหัวใจของเรา รักษาหัวใจของเรา ถ้าเราทำใจของเราได้ เราทำใจของเราได้ สิ่งที่เราทำมาวิธีการ วิธีการที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา วางธรรมวินัย วิธีการทั้งนั้นแหละ

เราบอกนิพพานๆ...นิพพานมันอยู่ที่ไหน นิพพานอยู่ในตำรับตำราหรือ นิพพานมันอยู่ที่ไหน? นิพพานมันก็อยู่ที่ผู้รู้ ผู้รู้ ผู้เห็น นิพพานมันอยู่ตรงนั้นแหละ ไอ้ตรงที่มันรู้มันเห็นขึ้นมา มันไม่รู้สิ่งใด มันคิดข้องสิ่งใดมันก็แบกหามไว้ เวลามันรู้สิ่งนั้นขึ้นมา มันพลิกขึ้นมามันก็อยู่ตรงนั้นแหละ นิพพานอยู่ตรงที่มันรู้มันเห็นนั่นละ แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมวินัยศึกษาที่นั่นมา แล้วก็นิพพานๆ จะทำอย่างนั้น มันก็เป็นทฤษฎีไง มันก็เป็นการไปสัญญา ไปจำมาไง พอจำมาจะทำให้ได้อย่างนั้นมันเลยไม่ได้ไง

แต่ถ้าวางหมดเลย แล้วเราทำของเราขึ้นมา ปลูกโพธิ์ ปลูกโพธิ์ ปลูกสติ ปลูกปัญญาขึ้นมา ถ้าปัญญานี้ขึ้นมาแล้ว ข้าวของเงินทองซื้อไม่ได้ แลกเปลี่ยนไม่ได้

คูลี ทางวิชาการเขาเรียน ไปเรียนเมืองนอก จะไปเอาความรู้ นั่นความรู้ทางโลก แต่ถ้ามันเป็นภวานามยปัญญา ใครจะมาซื้อมาขาย ถ้ามันซื้อมันขายได้นะ คนมีฐานะเขาเป็นพระอรหันต์หมดแล้ว เขาซื้อนิพพาน ซื้อศีล ซื้อสมาธิ ซื้อปัญญา ซื้อนิพพาน ซื้อหมดเลย ซื้อไปเลย แล้วไอ้คนจนๆ อย่างเราจะเอาที่ไหนละ สดางค์ก็ไม่มีจะเอาอะไรไปซื้อมาละ จะไปซื้อที่ไหน

แต่ถ้าเรามีสติปัญญาขึ้นมาละ ศีล สมาธิ ปัญญา ภวานามยปัญญา นี่วิธีการที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนไว้ ที่วางไว้ ปฏิบัติขึ้นมา ถ้าปฏิบัติขึ้นมา มันรู้มันเห็นขึ้นมา คนมีมัลโค ทางอันเอก คนมีถนนหนทาง มันไปได้ทั้งนั้นแหละ คนไม่มีถนนหนทาง คนทางด้วน คนทางตัน คนไม่มีทางจะไป แล้วมันพูดธรรมะกัน เอาธรรมะมาจากไหนละ ธรรมะมาจากไหน

ก็บอกว่า “องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดไว้ นี่พุทธพจน์ไง”

ถ้าพุทธพจน์ก็ใช่ สาธุ! พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นที่พึ่ง เพราะเป็นที่พึ่งอยู่นี้ เราถึงได้ทำของเรา เพราะเราเชื่อมั่นของเรา เราถึงได้ทำของเรา ถ้าเราไม่เชื่อมั่นของเราละ คิดทางวิทยาศาสตร์ คิดทางวิทยาศาสตร์ทำไม่ได้เลย อ้าว! หามาเกือบเป็นเกือบตาย แล้วสละไปทำไม ให้อหามาเกือบเป็นเกือบตาย หามาด้วยปัญญาของเรา ด้วยจิตวิญญูณของเรา เราถึงหาสิ่งนั้นมาได้ แล้วเราสละไป วัตถุ เพราะหาได้วัตถุนั้น วัตถุนั้นอยู่ข้างนอก แล้วจิตมีเจตนาขึ้นมา มันมีเจตนา มันมีความเชื่อขึ้นมา มันก็สละวัตถุนั้น พอสละวัตถุนั้นก็พัฒนาหัวใจดวงนี้ ดวงที่มันเสียสละออกไปนั้นนะ มันได้เสียสละที่วัตถุนั้น มันเสียสละความตระหนี่ถี่เหนียว เสียสละสิ่งที่มีมันครอบงำหัวใจนั้น ถ้าฝึกหัดๆ จนมันชำนาญ มันทำของมันได้จนเป็นนิสัย

ฉะนั้น เวลาความโลภ ความโกรธ ความหลงมันมา เวลาความโกรธ โอ๊ย! โทสะมันมาแล้ว ทุกอย่างมาแล้ว มันสละได้ไง มันสละ มันรู้เท่าทัน มันรู้เท่าทัน มันวางได้ไง ถ้ามันรู้เท่าทัน เวลาแสดงออกล่ะ ทำไมแสดงออกแบบฟินแบบไฟ

แบบฟินแบบไฟมันเป็นสันดาน เขาเรียก “จิตนิสัย” จิตนิสัยครูบาอาจารย์บางองค์ท่านก็นุ่มนวลของท่าน บางองค์เข้มแข็งมาก ความเข้มแข็งนั้นมันถึงรู้เท่าทันกิเลสใจ กิเลสในใจของเรา เพราะมันเป็นกิเลสในใจของเราเอง เราต้องดูแลเอง ต้องรักษาเอง ทำของเรา ทำของเราเพื่อประโยชน์กับเรา

เราทำได้มากแค่ไหน เราได้แค่นั้น เอาเงินมากองไว้ แล้วให้ใครนับได้เท่าไรเอาไปเท่านั้น เราทุกคนจะนับให้ได้มากที่สุดเลย เวลาสัจจะ เวลาความจริง อริยสัจ เราจะแสวงหาได้ที่ไหน เราจะทำได้ยังไง เวลาเงินทองบอกรักมีเพชรนิลจินดามากองไว้ ใครกอบโกยได้เท่าไรเอาไปหมดเลย ทุกคนจะรีบเอาให้ได้มากที่สุด

เวลาศีล สมาธิ ปัญญา ให้ทำ ให้เสียสละมากที่สุด มันจะได้มากที่สุด ถ้าได้มากที่สุดแล้วใครทำบ้างล่ะ พอเข้าไป เข้าไปก็ล้มลุกคลุกคลาน เข้าไปก็สู้ไม่ได้

นี่พูดถึงถ้าจิตใจเข้มแข็งนะ ทาน ศีล ภาวนา เราทำเรื่องระดับของท่านมันเป็นเบสิก เป็นพื้นฐาน ท่าน แล้วให้มีศีล ดูแลรักษาหัวใจของเรา แล้วถ้าเกิดปัญญาขึ้นมา เราถึงไม่เสียชาติเกิดเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา สัจธรรมๆ ควรคิดหัวใจเราไปบ้าง เอวัง